

[Jørgen Junior]

Hr. Bolvig gjorde nogle bemærkninger om, at det desperate hvide mindretal i Sydafrika står foran en stor krise, sådan opfattede jeg det. Jeg tror ærlig talt, vi må prøve at forstå situationen: der er tale om et meget komplekst samfund i Sydafrika, i Rhodesia. Der er efter min bedste overbevisning tale om en kraftig afvikling af apartheidens både i Rhodesia, hvor det næsten er færdigafviklet – måske ikke reelt, men i hvert fald lovgivningsmæssigt – og i Sydafrika, og samtidig er der tale om en kraftig social udvikling til fordel for de svageste stillede.

Jeg synes nok, det væsentligste var udenrigsministerens gentagne bemærkninger om, at regeringen går ind for demokrati og frihedsrettigheder, og at det fra min side var blevet påstået, at regeringen skulle gå ind for et étpartistyre. Jeg tvivler ikke på, at regeringen måske endda selv tror på, at den går ind for demokrati og frihedsrettigheder med den politik, den fører, men reelt forbyder det andet krav, som udenrigsministeren stiller, nemlig at det skal være en internationalt acceptabel løsning, helt oplagt enhver anden løsning end et étpartistyre under ledelse af Joshua Nkomo og måske generet på grund af det misforhold, der er mellem Nkomo og Mugabe. Ud fra det synspunkt kan man ikke forvente at få en internationalt acceptabel løsning, medmindre man accepterer realiteterne, og det er det, som jeg synes regeringen opfordres ganske godt til af kristeligt folkepartis forslag. At resultatet af, hvad der sker i Rhodesia, har enorme konsekvenser for resten af Afrika, er en klar kendsgerning.

Steen Folke (VS):

Jeg har bemærket, at udenrigsministeren har lært et par debattricks af sin forgænger i embedet: det ene er at holde alenlange taler uden at sige ret meget; fidusen ved det er, at de, der hører efter, let taber tråden, hvis ikke de simpelt hen falder i søvn. Det andet er at fremhæve, at ministerens standpunkt er blevet kritiseret både fra højre og fra venstre, og derefter konkludere, at så er det nok et helt godt og solidt standpunkt.

I denne sammenhæng fremhævede ministeren altså, at dels fremskridtspartiet og konservative den ene vej og de kristelige for den sags skyld, dels VS m. fl. den anden vej havde kritiseret regeringens holdning.

Nu blev det lidt af en karikatur af VS' fremstilling, som ministeren lagde frem. Ministeren ville gerne pådutte mig, at jeg ville gøre regeingen medansvarlig for det indre styre i Rhodesia. Det har jeg aldrig sagt og aldrig påstået; så høje tanker har jeg ikke om den indflydelse, den danske regering har på, hvad der foregår dernede.

Det, jeg sagde direkte, var, at jeg beklagede, at regeringen valgte at støtte Smith-Muzorewa-alliancen ved at modtage Muzorewa i København, og jeg mener ikke, man kan sno sig uden om, at det var realiteten i det, der skete. Jeg kender ikke regeringens nærmere motiver for at gøre det. Jeg kan bare konstatere, at den danske regering ved at modtage Muzorewa og oven i købet på det tidspunkt, det skete, reelt gav en støtte til Smith-Muzorewa-alliancen. Jeg tror ikke, udenrigsministeren er så naiv, at han ikke er klar over, hvad Muzorewas hensigt med at komme hertil var, at han ikke er klar over, hvorfor Muzorewa gerne ville modtages. Jeg har også mærket mig, at udenrigsministeriet skiftede holdning i den sag. At der var forskel på i hvert fald ministeriets direktørs oprindelige udtalelser om dette besøg og så besøgets faktiske forløb. Det kunne tyde på, at der måske sågar er embedsmænd i ministeriet, der på et tidspunkt har haft vurderinger, der mindede om den, jeg fremlægger her, nemlig at en modtagelse på ministerniveau ville fungere som en støtte til Muzorewa og dermed til den alliance, han indgår i for øjeblikket.

Ib Nørlund (DKP):

Hr. Jørgen Junior undrede sig over, at hans synspunkter bliver betragtet som kolonialistiske. Det synes jeg han selv bærer det hele og fulde ansvar for: man kan jo ikke klare sig udenom her ved at sige, der ikke er kolonialisme i Afrika mere. Der er en hel del folk, som optræder på den måde, som ligger i hr. Jørgen Juniors måde at gribe tingene an på: helt gennemsyret af kolonialismens ånd og dens måde at tage tingene på; Ian Smith er et andet eksempel på folk med den slags fremfærd. Jeg tror, hr. Jørgen Junior skulle gøre sig klart, at netop den optræden, han så ofte i disse sager lægger for dagen, også er en ganske betydelig udfordring her i landet.